

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/246/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213207951
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4213207951.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska I, Bratislava, zastúpeného JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom Bratislava, nám. Benku 9-C1 proti odporcovi: S. F., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom C., t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníčkou Renátou Rehákovou, tajomníčkou Okresného súdu Komárno, o zaplatenie 50,70 eura, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 9. decembra 2014 č.k. 6C/205/2014-36, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Komárno (súd prvého stupňa) rozsudkom zo dňa 9. decembra 2014 č.k. 6C/205/2014-36 (napadnutý rozsudok) zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 50 eur do 15 dní po právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku súd návrh zamietol. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania k rukám JUDr. Vladimíra Kána, advokáta do 15 dní po právoplatnosti rozsudku v sume 21,49 eura.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku uviedol, že dňa 11.04.2013 navrhovateľ súdu doručil návrh a žiadal, aby súd odporcu zaviazal zaplatiť mu 50,70 eura a trovy konania na tom skutkovom základe, že dňa 23.07.2012 odporca cestoval na MHD v Bratislave na linke č. 61 a pri kontrole sa nevedel preukázať s platným cestovným lístkom, preto mu bola uložená pokuta v sume 50 eur a povinnosť zaplatiť cestovné v sume 0,70 eura.

Uviedol, že dokazovanie vypočítaním odporcu nemohol vykonať, pretože ten sa v súčasnosti zdržuje na neznámom mieste, preto postupom podľa §-u 29 ods.2 OSP pre toto konanie mu ustanovil opatrovníčku, ktorá sa však k predmetu sporu sa nevyjadrila.

Vykonal dokazovanie oboznámením sa s hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 23.07.2012, Tarifnými a prepravnými podmienkami navrhovateľa a zistil, že dňa 23.07.2012 odporca cestoval v Bratislave na linke MHD č. 61 bola vykonaná kontrola cestovných lístkov, pri ktorej kontrole kontrolór zistil, že odporca cestoval bez cestovného lístka, preto mu bol uložený postih v sume 50 eur. Povinnosť zaplatiť cestovné v sume 0,70 eura nebola mu uložená, jednoznačne to vyplýva z obsahu predmetného hlásenia o porušení prepravných podmienok navrhovateľa

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľ návrh v časti o zaplatenie 50 eur je dôvodný, preto návrhu v tejto časti vyhovel. V časti o zaplatenie 0,70 eura návrh ako nedôvodný zamietol, pretože z obsahu hlásenia zo dňa 23.07.2012 o porušení prepravných a tarifných podmienok navrhovateľa nevyplýva, že by odporcovi bola uložená povinnosť zaplatiť aj sumu 0,70 eura.

Právne posúdil vec podľa § 5 vyhlášky č. 168/1996 Z.z. a § 563 OZ.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. §-u 142 ods. 3 v súvislosti s ust. § 150 ods. 2 OSP, pričom navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v sume 21,49 eura. Navrhovateľ v konaní mal úspech v nepatrnej časti, preto aplikoval ust. §-u 142 ods.3 OSP. V tomto spore ide o drobný spor, v ktorom súd môže trovy konania znížiť, prípadne vôbec nepriznať, ak trovy konania sú neprimerane k uplatnenej

pohľadávke. Navrhovateľ si uplatnil trovy konania v sume (16,50+87,88) 104,38 eura. Takéto trovy sú neprimerané k uplatnenej pohľadávke, preto podľa názoru súdu prvého stupňa je potrebné o trovách konania rozhodnúť v súvislosti s ust. § 150 ods. 2 OSP. Navrhovateľovi vznikli trovy za zaplatený súdny poplatok v sume 16,50 eura a trovy právneho zastupovania. Zastupovaním navrhovateľovi vznikli trovy za vykonané dva úkony právnej pomoci (prevzatie zastupovania a podanie návrhu na súd) za ktoré patrí advokátovi odmena 2 x 16,60 eura. Okrem toho mu prináleží DPH v sume 6,30 eura (19% zo sumy 33,20 eura), ako aj režijný paušál 2 x 7,81 eura. Iný úkon právnej služby v tejto veci nebol vykonaný. Týmto sporom teda navrhovateľovi vznikli trovy celkom v sume 71,62 eura (súdny poplatok 16,50 eura a trovy právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 55,12 eura). Zo vzniknutých trov súd navrhovateľovi priznal k náhrade len 30 % a takto odporcu zaviazal navrhovateľovi zaplatiť náhradu trov konania v sume 21,49 eura.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ v časti výroku o trovách konania, žiadal v uvedenej časti rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a priznať mu náhradu trov konania v sume 87,88 eura za 3 úkony a uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania v sume 20,03 eura. Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne použil ustanovenie § 150 ods. 2 OSP z dôvodu, že zákon nedefinuje pojem „neprimerané“. Obsah ustanovenia je potrebné vykladať v súlade s dôvodovou správou k zákonu č. 384/2008 Z.z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10.2008 zmenený a doplnený OSP. V zmysle dôvodovej správy môže súd pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ktoré sú voči pohľadávke v drobných veciach neprimerané. V týchto konaniach najmä trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako je samotná výška pohľadávky. Vytkol súdu prvého stupňa, že sa nezaoberal výškou vzájomného pomeru výšky trov konania, trov právneho zastúpenia a istiny. Niekoľkonásobne vyššiu sumu je potrebné chápať ako minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako je výška samotnej istiny, čo v prejednávanej veci nie je. Podľa jeho názoru rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Súd prvého stupňa mal rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 OSP. Poukázal na to, že zaplatenie súdneho poplatku je obligatórnou povinnosťou navrhovateľa, preto nemožno podľa správneho úsudku a dobrej vôle znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Poukázal na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. V bode 29 Preambuly nariadenie deklaruje, že neúspešná strana by mala naďalej znášať trovy. Zníženie trov konania súdom prvého stupňa v danej veci je nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané. Ďalej poukázal na rozhodnutie KS Trnava sp. zn. 11Co/444/2013, ktorý vyslovil názor, že je dôvodné zníženie trov právneho zastúpenia vo výšky uplatňovanej pohľadávky.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa (§ 212 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, čím bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 OSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Aj rozhodnutie formou uznesenia (ak nejde

o rozhodnutie, ktorým sa celkom vyhovuje návrhu, ktorému nikto neodporoval alebo o uznesenie, ktoré sa týka vedenia konania) musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením

práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

V danej veci súd prvého stupňa uviedol, že o náhrade trov konania rozhodol podľa § 150 ods. 2 OSP, pretože ide o drobný spor.

Podľa § 200ea ods. 1, 2 a 3 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor. Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony, b) sociálneho zabezpečenia, c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní, d) vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, e) konania o dedičstve, f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti, g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania, h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov, i) ochranu osobnosti. Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

Predmetom konania je zaplatenie sumy 50,70 eura, teda sumy nižšej ako 1.000 eur, a preto podľa vyššie citovaného ustanovenia ide o tzv. drobný spor.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Citovaným ustanovením § 150 ods. 2 O.s.p., novelizáciou O.s.p. z. č. 384/2008 Z. z. účinného od 15.10.2008, bola pre náhradu trov konania zakotvená výnimka z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorej hoci bol účastník v spore plne úspešný, súd mu môže náhradu trov konania nepriznať, prípadne znížiť a to výlučne v drobných sporoch v zmysle citovaného § 200ea O.s.p. a za splnenia podmienky, že trovy konania sú neprimerané voči pohľadávke. Bližšie podmienky pre nepriznanie alebo zníženie náhrady trov konania podľa tohto ustanovenia zákon neupravuje, posúdenie naplnenia podmienok pre aplikáciu tohto ustanovenia na rozhodnutie o trovách konania je preto výlučne na úvahe súdu. Pre súd nie je záväzná dôvodová správa k novele, ktorá môže slúžiť len ako základný orientačný návod ozrejmujúci úmysel zákonodarcu. Z dôvodovej správy k § 150 O.s.p. vyplýva, že poukazuje na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) 861/2007 z 11.07.2007, ktorým bolo ustanovené európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, kde sa navrhuje pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ktoré sú voči uplatnenej pohľadávke v drobných veciach neprimerané. V týchto konaniach podľa dôvodovej správy ide najmä o trovy konania, ktoré sú niekoľkonásobne vyššie ako samotná pohľadávka, t.j. v prípade použitia cit. ust. § 150 ods. 2 O.s.p., je potrebné porovnať výšku pohľadávky s výškou uplatnených trov konania. V prejednávanvej veci je predmetom konania vymáhanie úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu v sume 50,70 eura a výška uplatnených trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka je 87,88 eura.

V prejednávanej veci si navrhovateľ v konaní pred súdom prvého stupňa uplatnil náhradu trov konania v celkovej výške 104,38 eura, z čoho suma 16,50 eura predstavovala zaplatený súdny poplatok za návrh a suma 87,88 eura trovy právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (prevzatie zastúpenia, pokus o zmier - výzva na zaplatenie, podanie žaloby na súd). Žalovaná čiastka predstavuje sumu 50,70 eura, teda uplatnené trovy sú jej 2,06 násobkom. Odvolací súd je toho názoru, že postup súdu prvého stupňa v danej veci, keď znížil uplatnené trovy konania podľa § 150 ods. 2 O.s.p., nie je v rozpore so zámerom zákonodarcu uvedeným v dôvodovej správe k novele O.s.p., keďže uplatnené trovy konania (súčet súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia) dvojnásobne prevyšujú uplatnenú pohľadávku. Prvostupňový súd preto správne prihliadal na to, že uplatnené trovy sú neprimerané voči pohľadávke. Navyše ide aj o tzv. formulárovú žalobu. Ide o jednoduchú vec, ktorej skutková stránka je štandardná, predmet sporu si po právnej stránke nevyžaduje náročnú prípravu pri prevzatí veci a všetky úkony právnej služby majú povahu tzv. formulárového úkonu, t.j. návrh na začatie konania je vo všetkých prípadoch z hľadiska právnej argumentácie rovnaký a dochádza len k zmene v označení značky veci navrhovateľa, mena a adresy odporcu, dňa a čísla linky, kedy došlo k porušeniu Prepravného poriadku MHD v Bratislave. Aplikácia tohto zákonného ustanovenia a zníženie náhrady trov konania boli preto namieste, a odvolacia námietka navrhovateľa o nesprávnom právnom posúdení veci neobstojí.

Vzhľadom na predmet sporu, ktorý je tzv. drobným sporom, je však potrebné na túto skutočnosť prihliadnuť pri rozhodnutí o trovách konania a zvážiť, do akej miery súd zníži trovy, ktoré považuje za účelne vynaložené tak, aby rozhodnutie o trovách konania bolo spravodlivým, logickým a zákonným ukončením súdneho konania. V tejto súvislosti, podľa názoru odvolacieho súdu, bude tak tiež potrebné posúdiť účelnosť trov vzniknutých právnym zastúpením, a to s prihliadnutím na náročnosť daného sporu. Súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre použitie ustanovenia s 150 ods. 2 OSP a zníženie uplatnenej náhrady trov konania, avšak mieru zníženia trov konania ani nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby ničím nezodvodnil. I keď miera zníženia náhrady trov konania je ponechaná na úvahu súdu, keďže ustanovenie § 150 ods. 2 OSP nestanovuje žiadne princípy určenia miery zníženia, úvaha súdu musí byť zdôvodnená, súd musí špecifikovať ako dospel ku konkrétnej miere zníženia, či už vyjadrenie percentom alebo zlomkom. Súd prvého stupňa iba uviedol, že priznal len 30 % z uplatnených trov, bez bližšej špecifikácie akými úvahami dospel k tejto miere zníženia trov konania.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.